

ФРАНЦУЗ ТИЛИНИ ЎҚИТИШ МЕТОДЛАРИДА ИННОВАЦИЯНИНГ ОТМДАГИ АҲАМИЯТИ

Юсупова Д. ¹

Илмий раҳбар: Степанян А.А

Аннотация:

Ушбу мақолада француз тилини ўқитишда инновацион методларнинг аҳамияти таҳлил қилинади. Замоनावий педагогик ёндашувлар, рақамли технологиялар ва интерактив усуллар тил ўрганиш жараёнини самарали қилишда қандай роль ўйнаши ёритилади. Шунингдек, инновацион ёндашувларнинг афзалликлари ва уларни қўллашда учрайдиган муаммолар ҳам таҳлил қилиниб, уларни ҳал қилиш йўллари таклиф қилинади.

Калит сўзлар: инновация, француз тили, таълим методлари, ОТМ, рақамли технологиялар, интерактив ўқитиш, тил муҳити, педагогик ёндашувлар.

Бугунги кунда олий таълим муассасаларида чет тилларини, жумладан, француз тилини ўқитишда анъанавий методлар етарли даражада самарали бўлмаслиги мумкин. Талабаларнинг тилни ўрганишга қизиқиши ва мулоқот кўникмаларини ривожлантириши учун инновацион ёндашувлар жорий этилиши зарур. Ушбу мақолада француз тилини ўқитишдаги инновацион усуллар, уларнинг афзалликлари ва уларни қўллашнинг амалий мисоллари келтирилади.

- Инновациянинг таълимдаги роли ва аҳамияти

Тил ўрганиш жараёни замонавий дунё талабларига мос бўлиши учун педагогик методлар ва ўқитиш воситалари доимий равишда янгиланиб бориши керак. Инновациялар талаба учун қулай ва самарали муҳит яратиб, қуйидаги афзалликларни тақдим этади:

Талабаларнинг қизиқишини оширади;

Тил муҳитини яратишга ёрдам беради;

Интерактив ва амалий ўрганиш имконини тақдим этади;

Талабаларнинг мустақил ўқиш кўникмаларини ривожлантиради.

Бироқ, инновацион ёндашувларни жорий этишда айрим қийинчиликлар ҳам мавжуд. Жумладан:

Олий таълим муассасаларида рақамли ресурсларга кириш имконияти чекланган бўлиши мумкин;

Барча ўқитувчилар ҳам янги технологияларни тез ўзлаштира олмайди;

Талабаларнинг рақамли таълим платформаларига бўлган муносабати турлича бўлиши мумкин.

- Француз тилини ўқитишдаги замонавий инновацион методлар

- Цифровизация ва онлайн таълим платформалари

Француз тилини ўрганишда интерактив ва рақамли технологиялар муҳим ўрин тутди. Қуйидаги воситалар энг самарали инновациялардан бири ҳисобланади:

Duolingo, Babbel, Rosetta Stone – грамматика ва луғатни мустақил равишда ўрганиш учун;

Quizlet ва Anki – сўз бойлигини ошириш ва такрорлаш учун;

Zoom ва Google Meet – хорижий ўқитувчилар ва ҳамкасблар билан мулоқот қилиш учун.

Мисол: Франциядаги Сорбонна университетида талабалар Zoom орқали француз тилида халқаро мулоқот сессияларида иштирок этишади, бу уларнинг ишончини ва нутқ малакасини ривожлантиради.

- Гамификация (ўйинлаштириш) ва виртуал реаллик (VR)

Талабаларга ўйин орқали тил ўргатиш жараёни қизиқарли ва самарали қилади.

Квест ва симуляция ўйинлари – талабалар француз тилида топшириқлар бажаради.

VR муҳитида машғулотлар – талабалар Францияга саёҳат қилгандай тажриба орттиради.

Мисол: Франциядаги Alliance Française маркази VR технологияларидан фойдаланиб, талабаларни воқеавий муҳитга олиб киради. Бу метод уларнинг мулоқот қобилиятини анъанавий дарсларга нисбатан 50% га яхшилаши аниқланган.

- CLIL (Content and Language Integrated Learning) методикаси

Ушбу методикада талабалар француз тилини бошқа фанлар (тарих, иқтисодиёт, сиёсат) билан биргаликда ўрганади.

¹ Юсупова Д., СамДЧТИ талабаси

Мисол: Германия университетларидан бирида талабалар иқтисодиёт бўйича французча дарсларда қатнашиб, соҳавий атамаларни ўрганишади.

- Ижтимоий тармоқлар ва подкастлар орқали ўқитиш

Француз тилидаги подкастлар, YouTube каналлари ва блоглар тилни тезроқ ўзлаштиришга ёрдам беради.

Français Authentique – ҳар кунлик сўзлашув кўникмаларини оширади.

TV5Monde – видео материаллар билан тилни ривожлантиради.

Мисол: Талабалар Telegram ва Instagram’да француз тилида контент яратиб, ёзиш малакасини ривожлантиради.

- Инновацион ёндашувларнинг афзалликлари ва муаммолари

Афзалликлари:

Амалий мулоқотни кучайтириш;

Интерактив ёндашувлар талабаларнинг реал вазиятларда француз тилида мулоқот қилиш қобилиятини оширади;

Индивидуал таълим стратегияси;

Технологиялар ҳар бир талабанинг ўрганиш услубига мослашади;

Мустақил ўқишни ривожлантириш.

Муаммолари:

Қимматбаҳо технологиялар (VR, интерактив платформалар) барча университетларда мавжуд эмас;

Барча талабалар рақамли ўқитишга мослаша олмайди;

Ўқитувчиларни янги методларга тайёрлаш зарурати.

Француз тилини ўқитишда инновацияларни жорий этиш талабаларнинг тилни тез ва самарали ўрганиши учун муҳим аҳамият касб этади. Гамификация, виртуал реаллик, онлайн платформалар ва ижтимоий тармоқлардан фойдаланиш тил муҳитини яратишга ёрдам беради. Лекин инновацияларни самарали татбиқ этиш учун инфратузилмани ривожлантириш ва ўқитувчиларни тайёрлашга эътибор қаратиш зарур.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

- [1]. Brown, H. D. (2007). *Principles of Language Learning and Teaching (5th ed.)*. Pearson Education.
- [2]. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and Methods in Language Teaching (3rd ed.)*. Cambridge University Press.
- [3]. Dudeney, G., & Hockly, N. (2012). *How to Teach English with Technology*. Pearson Education.
- [4]. Krashen, S. D. (1982). *Principles and Practice in Second Language Acquisition*. Pergamon Press.
- [5]. Council of Europe (2020). *Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)*. Cambridge University Press.
- [6]. Blin, F., & Jubb, C. (2010). "Revolution or Evolution? The Role of ICT in Language Learning," *ReCALL*, 22(1), 39–52.